

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato 27.01.2014 Vår dato: 28.01.2014
Møtetid 10:00-15:30 Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested Steinkjer Telefon

Sak 14/00048

Som medlemmer møtte: Asbjørn Helland, Kåre Peder Aakre, Trond Hodne, Johan Kristian Daling, Erik Melting, Marna Ramsøy

Forfall: Borgny Kjølstad Grande

Som varamedlem møtte: Siri-Gunn Vinne

Til behandling:

Faste saker :

- 1/2014 Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
- 2/2014 Godkjenning av protokoll
a) Protokoll fra styremøte 16. desember
Vedtak: Godkjent
- 3/2014 Siden sist / åpen post
a) Mat og Landbruk 2014 v/ Asbjørn
b) Politisk treningsleir v/Asbjørn
c) Trøndelagsmøte v/Asbjørn
d) Møte med Marit Arnstad v/Asbjørn
e) Møte med nye tillitsvalgte v/ Pål-Krister og Asbjørn
f) Tenkeloft v/Johan Kristian
g) Ekstra tilskudd til rådgivning v/Marit
h) Sammenslåing Inderøy og Mosvik Bondelag v/Trond
i) Etablering eggproduksjon i Lierne v/Asbjørn
j) Strandsone, til hinder for bygging v/Kåre Peder
Vedtak: a) – i) Til orientering j) Administrasjonen følger opp diskusjonen i styret.
- 4/2014 Medlemsoversikt
Medlemstall 01.01.2013: 5109
Medlemstall 01.01.2014: 5072

Vedtak: Lokallagene i sørdelen arrangerer vervekveld 13. februar. Dersom suksess viderefører vi denne aktiviteten i resten av fylket.

- 5/2014 Invitasjoner/møter/arrangement
- a) Invitasjon til årsmøte i Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
 - b) Møte med Stortingsbenken 3. februar
 - c) Felles styremøte 26.-27. februar i Sunndalen
 - d) Styremøte 17. februar
- Vedtak:** a) Det er felles årsmøte med Sør-Trøndelag. Administrasjonen undersøker om vi kan ha felles representant med Sør-Trøndelag.
- b) Møte på Stjørdal. Asbjørn og Marit deltar.
 - c) Det blir møte, invitasjon kommer. d) Styremøte som er satt opp den 14. februar flyttes til den 17. februar.
- 6/2014 Media
- 7/2014 Fylkeskontoret informerer
- a) Ber om at alle overholder tre måneders fristen for reiseregninger. Er reiseregningene eldre enn tre måneder blir det ikke utbetalt møtegodtgjørelse, jfr årsmøtevedtak i Norges Bondelag. Det blir strenger praksis på dette nå.
 - b) Det er mulig å gå over til elektronisk reiseregningsskjema. Styret ønsker å benytte dette dersom ”barnesykdømmene” er overstått.

Trygve Kvernland, Nettdirektør i NTE, besøkte styremøte.

Saker til behandling

1/14 13/01429-4 Regnskap for Nord-Trøndelag Bondelag 2013

Vedtak

Regnskapet for Nord-Trøndelag Bondelag 2013 godkjennes og legges frem for årsmøtet.

Saksutredning

Driftregnskapet for Nord-Trøndelag Bondelag viser et underskudd på kr 389 164,15. Dette er et underskudd som er kr 239 000,- større enn budsjettet.

Det er grunn til å peke på at det har vært et ekstraordinært år med stor aktivitet knyttet til valget, strategiseminar for styret og at ledersamlingen ble lagt til Rogaland. I tillegg er det grunn til å minne om at Nord-Trøndelag Bondelag i 2012 hadde et overskudd på kr 300 742,12, og at en del kostnader man i utgangspunktet hadde forventet kom i 2012, er kostnadsført i 2013.

Under er hovedgrunnen til underskuddet beskrevet:

- Ledersamling i Rogaland, gir en samlet kostnad på kr 342 000,-, fratrukket egenandelene gir dette er resultat på kr 269 580,10. Dette er vel kr 88 000,- mer enn opprinnelig budsjett.
- Dette må sees i sammenheng med at det under posten opplæring tillitsvalgte er det brukt vel kr 58 000,- mindre enn budsjettet. Når styret vedtok tur til Rogaland lå det som en premiss at noe fra denne posten skulle nyttes til de økte kostnadene knyttet til rogalandsturen. En kan også tilføye at strategiseminalet for styret er ført under styrets avdeling og ikke på opplæringsposten.
- Fylkesleder har bruk nesten kr 61000,- mer enn budsjettet.
- Fylkesstyret har hatt en kostnad på vel kr. 121 000,- mer enn budsjettet.
- Valgkomiteen har en et overforbruk på nesten kr 28 000,-
- I årsmeldinga fikk vi inne en mindre annonse enn beregnet da Landkreditt også skulle ha plass og dette faktureres fra Oslo. Derfor kr 7000,- lavere resultat her en budsjettet.
- En del av kostnadene knyttet til regionmøtene i 2013 er ført i 2013, samtidig er de fleste kostnaden knyttet til 2013 også ført på det året. Her viser regnskapet et overforbruk på vel kr 43 000,-.
- Slik beskrevet under behandlingen av budsjettet for 2013 må avdelingen aktiviteter mot lokallagene og aksjoner og møter sees under ett. Samlet har vi har hatt samlede kostnader på kr 83 549,-, mens det var budsjettet med kr 38 400,- . Av dette er kr 40 062,- dekke av bl.a. ekstraordinære tilskudd fra Norges Bondelag. Overforbruket i forhold til budsjett er derfor bare kr 5 000,-

- Det er brukt vel kr 13 000,- på ungebønder kurs. Dette lå ikke inne i budsjettet.

I motsatt retning trekker:

- Sum inntekter minus kostnader på genereltposten er vel kr 40 000,- lavere enn budsjettet. Dette skyldes at vi er blitt flinkere til å plassere kostnadene på riktig kostnadssted.
- Kr 31.000,- mer i renteinntekter enn budsjettet.

Vedlegg: Regnskap Nord-Trøndelag Bondelag 2013 avdelingsvis

2/14 13/01429-3 Budsjett for Nord-Trøndelag Bondelag 2014

Vedtak

Styret vedtar budsjettet og legger det fram for årsmøtet. Budsjettet for kostnaden knyttet til valgnemnda økes.

Saksutredning

Vedlagt ligger forslag til budsjett. I kolonnen nærmes teksten finner dere et samlet budsjett. Lengre til høyre i tabellen er budsjettet fordelt på avdelinger.

Det er utarbeidet et nøkternt budsjett som balanserer. Det er ikke valgår, men det vil være behov for å holde beredskap i forhold til et evt. brudd. Noe av disse kostnadene vil kunne belastes aksjonsfondet. Det er Agrisjå til høsten, her har vi innledet et samarbeid med Norges Bondelag. De vil ta kostnadene til leie av stand og de har en ”ferdig” standpakke med materiell. Vi bærer kostnaden med bemanning av standen.

Kostnaden knyttet til daggodtgjøring og reiser, både for leder, styret og valgkomiteen er redusert. Dette må medføre mindre aktivitet dersom budsjettet skal holdes.

Det er videre lagt inn en-dagers årsmøte, to dagers ledermøte.

Det er ingen store endringer på utgiftene til utvalgene.

Det er verken ført kostnader eller inntekter knyttet til årsmeldinga. Denne lages av våre egne og distribueres på nett.

Det er budsjettert med litt høyere rente enn i budsjettet for 2013, dog ikke så høyt som regnskapet 2013. Dette ut fra at vi har bevilget et likviditetslån til Oi!

Støtte til NTBU og NTBK er videreført med kr 5 000,- til hver.

Aktivitetstilskuddene til lokallag er ført i null.

Vedlegg: Forslag til budsjett Nord-Trøndelag Bondelag 2014.

3/14 13/01313-2 Strategi- og arbeidsplan

Vedtak

Styret vedtok arbeidsplan. Justeringene styret diskuterte settes inn. Arbeidsplan for 2014 legges fram for årsmøtet.

Saksutredning

Under er det laget et forslag til arbeidsplan for 2014.

Den er basert på det styret har diskutert tidligere, men forenklet i forhold til frister og ansvarlige. Jeg mener dette er mer hensiktsmessig format for vedtak i årsmøtet.

Hovedmål:

- Økt matproduksjon på norske ressurser.
- Utvikle organisasjonen.
- Bidra til økte preferanser for norsk mat.

Mål 1: Økt matproduksjon på norske ressurser	
Tiltak 1: Påvirke landbrukspolitikken	
Oppgave	Beskrivelse:
Påvirke politikerne i Nord-Trøndelag	Fylkeslaget skal ha tett kontakt med; a. Representanter i Regjering b. Støttepartiene c. Stortingspolitikkerne d. Fylkespolitikkerne Oppfordre lokallagene til politisk kontakt i sine kommuner. Aktiv bruk av Facebook og twitter.
Synliggjøre konsekvensene av regjeringas politikk	Bruk media aktivt for å synliggjøre konsekvenser av regjeringas politikk og ønsket politikk
Bidra til at flere snakker landbrukets- og matproduksjonens sak.	Tett samarbeid med NNN, LO, NHO og samvirke
Påvirke Norges Bondelag	Gjennom dialog påvirke styret i Norges Bondelag.
Tiltak 2: Trygge situasjonen for beitenæringa	
Oppgave	Beskrivelse
Arbeide for redusert bestandsmål for bjørn	Arbeide politisk for gjenopptagelse av rovviltforliket ang. bestandsmål for bjørn.
Arbeid med politiker og forvaltning for å	Arbeide for uttak av rovdyr før

endre forvaltningspraksis innenfor rovviltforliket	beitesesong.
Implementere Krokandomen	Bidra til at erstatninger betales ut i hht. Krokdommen.
Tiltak 3: Økt kompetanse	
Oppgave	Beskrivelse
Gjennomføre prosjektet Kompetanseløft trøndersk landbruk	Ha en aktiv rolle i kompetanseløftet og bidra til at dette kommer næringa til gode.
Tiltak 4: Målrettet aktivitet mot ungdom	
Oppgave	Beskrivelse
Ungdomsutvalget	Videreutvikle aktiviteten i ungdomsutvalget
Unge Bønderkurs	Utvikle og gjennomføre ungebønderkurs sammen med Samvirket

Mål 2: Utvikle organisasjonen	
Tiltak 1: Bidra til god drift i lokallagene	
Oppgave	Beskrivelse:
Være en inspirasjonskilde for og bygge kunnskap i lokallagene	<p>Gode program og god dialog med lokallagene på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag • Ledersamling • Regionmøter <p>God dialog med lokallagene via</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fadderlag • Deltagelse på årsmøter/medlemsmøter <p>Arrangere kurs/møtepunkt for nye tillitsvalgte.</p>
Bidra til at lokallagene bruker Min side	Bidra med informasjon
Bidra til at lokallagene synes i media.	Inspirere til og bidra med kunnskap og hjelpemiddel for å komme i media.
Tiltak 2: Økt medlemstall	
Oppgave	Beskrivelse
Verveutvalget	Verveutvalget skal oppfordre og legge til rette for verving i lokallagene. Videreutvikle arbeidet i verveutvalget
Vervekvelder	Arrangere vervekvelder i hele fylket
Agrisjå	Ha fokus på medlemsfordeler og verving på stand Agrisjå.

Mål 3: Bidra til økte preferanser for norsk mat**Tiltak 1: Bygge kunnskap om og tillit til norsk mat**

Oppgave	Beskrivelse:
Bygge kunnskap om norsk/trøndersk mat i media	Lage godsaker og tilby media stoff og vinklinger. Aktiv bruk av Facebook og Twitter
Oppfordre lokallagene til aktiviteter rettet mot skolene	Bidra til viderutvikling av landbruksspillet.
Oppfordre lokallagene til flere Åpen Gård arrangement.	Bygge et mentalt importvern, ved at nordtrønderen etterspør og velger norske varer.

Tiltak 2: Bygge forståelse for behovet for økt matproduksjon i verden og Norge

Oppgave:	Beskrivelse:
Bygge kunnskap om behovet for økt mat.	Tilby media stoff om dette. Aktiv bruk av Facebook og Twitter.

Vedtak

Styret vedtok årsmeldinga og legger den fram for årsmøte i Nord-Trøndelag Bondelag. Justeringer styret diskuterte på avsnittene om kompetanseløft og jordbruksoppgjøret tas inn.

Saksutredning

Styret vedtok på styremøte i oktober, at administrasjonen skulle legge opp årsmeldinga til en mer moderne form. Vi har valgt å skrive en kort tekst som skal legges fram for årsmøtet, og er i tillegg i gang med å lage film.

Årsmelding 2013 skriftlig

Her er forslag til tekst:

Styret i Nord-Trøndelag Bondelag har i 2013 bestått av:

Leder:	Asbjørn Helland, Egge og Kvam
Nestleder:	Borgny Kjølstad Grande, Grong
Styremedlemmer:	Kåre Peder Aakre, Nærøy Inger Hovde, Stod Trond Hodne, Hegra Marna Ramsøy, Ogdal, NTBK Erik Melting, Mosvik, NTBU
Varamedlemmer:	1. Johan Kristian Daling, Beitstad 2. Siri-Gunn Vinne, Verdal 3. Aud Mari Folden, Frol

Styret har hatt 10 ordinære styremøter og 1 telefonmøte. Det er til sammen behandlet 67 protokollførte saker. I tillegg er det behandlet en rekke orienterings- og referatsaker. De viktigste sakene har vært:

- Høring: Revidert forvaltningsplan for store rovdyr
- Uttalelse til jordbruksforhandlingene 2013
- Forslag om endringer i odelsloven
- Høring: Næringspolitisk program
- Uttalelse distriktsgruppas rapport
- Kapital i referansebruksberegningene/Budsjettnemnda sine tall
- Arbeid mot valget 2013/Stortingsvalget 2013
- Forvaltning av kortnebbgås
- Tilskudd til pakkeri og sorteringsanlegg
- Byggesaksgebyr i Nord-Trøndelag
- Høring: Revisjon Regionalt Næringsprogram 2013-2016
- Styrestrategi
- Høring: Erstatning for tap av husdyr til rovvilt
- Evaluering beredskap Hilde/Ivar (ekstremvær)

- Tilretteleggende BU-midler og RLK

Styret har deltatt på lokallagsårsmøter og temamøter i lokallagene. Styret har hatt med Øyvind Skarstad (Fjell-landbruket), Anne Grete Rostad (Kompetanseløft Trøndersk landbruk), Trine Hasvang Vaag (styret i NB), Øyvind Mejdell Jakobsen (Oi) på styremøter i løpet av året. Styret har vært på besøk på Nortura-anlegget på Steinkjer og fikk informasjon om svineproduksjon i Nord-Trøndelag, dette kombinert med et styremøte. Nord-Trøndelag Bondelag hadde pr. 31.12.13 et medlemstall på 5.072. Dette er en nedgang fra 2012 på 37 medlemmer. Fylkeslaget besto av 40 lokallag pr 31.12.13.

Organisasjonsarbeid

Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag

Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag ble holdt i på Snåsa Hotell 7. og 8. mars 2013. Det møtte 60 utsendinger. Møteleder var Jørgen Tømmerås. Fra Norges Bondelag deltok leder Nils T. Bjørke. På dag én ble det arrangert åpen debatt, der listetoppene var invitert. Jon Arne Moen var debattleder.

Ekstern foredragsholder var Cato Nykvist fra Nationen.

Inderøy Bondelag fikk tildelt prisen ”Årets lokallag”.

Årsmøtet i Norges Bondelag

Årsmøtet i Norges Bondelag ble holdt 12.-14. juni i Loen, Sogn og Fjordane.

Landbruksminister Trygve Slagsvold Vedum, Jan Davidsen fra Ap's sentralstyre/leder av Fagforbundet gjestet årsmøte.

Utsendinger fra Nord-Trøndelag var Asbjørn Helland, Kåre Peder Aakre, Trond Hodne, Johan Kristian Daling, Helge Kyllø, Trygve Johnny Sandvik, Lars Fløan, Inger Hovde, Anne Randi Gorseth Vie og Siri Gunn Vinne.

Foruten leders tale og generaldebatt, ble næringspolitisk program for 2013-2016 vedtatt. Temadebatten dreide seg om stortingsvalget 2013.

Asbjørn Helland, Johan Kristian Daling og Anne Randi Gorseth Vie holdt innlegg fra Nord-Trøndelag Bondelag.

Ledersamling

Ledersamlinga i 2013 ble lagt til Rogaland 6.-9. november. 6. november ankom 37 nord-trøndere Sola, turen gikk videre til Byrkjedal, der samlinga startet med gårdsbesøk hos fylkesleder i Rogaland Bondelag, Ole Andreas Byrkjedal. Dag nummer to ble en busstur rundt for å se på forskjellige produksjoner og for å få et inntrykk av landbruket i Rogaland. 8. og 9. ble det holdt felles ledermøte sammen med Rogaland Bondelag. Leder i Norges Bondelag Nils T. Bjørke og Siri Meling, stortingsrepresentant fra Høyre, gjestet ledermøte.

Regionmøter

Det ble arrangert regionmøter sju steder i fylket i desember 2013. Tema for møtene var: - Ny regjering. Hva nå? - Stormen ”Hilde” - evaluering beredskap i samfunnet, næringa, bondelaget og enkeltbruket. – Åpen Gård – Kompetanseløft Trøndersk Landbruk – Ny lokallagshåndbok – Verving.

Valgnemnda i Nord-Trøndelag Bondelag deltok på alle møtene.

Bondevenn

Hvert år har Bondelaget en aksjon i rundt påsketider. Årets aksjon var en Bondevenn-aksjon, der det blant annet ble opprettet en egen nettside bondevenn.no. Målet med nettsiden og kampanjen var å vise verdien av landbruket og trygg, naturlig mat fra hele landet. I Nord-Trøndelag utnevnte lokallagene mange bondevenner og fikk medieomtale på dette.

Hjemmeside og Facebook

Nord-Trøndelag Bondelag bruker hjemmesida aktivt for å kommunisere med både medlemmer, media og folk utenfor Bondelaget. Ofte linker vi til hjemmesiden fra Facebook, for å spre det vi skriver. Nord-Trøndelag Bondelag har egen side på Facebook.

Åpen gård

Åpen Gård ble arrangert hele 7 plasser i 2013; Nettet, Leksvik, Jøa, Overhalla, Verdal, Namdalseid og Sparbu. Dette er en svært viktig arena for å vise fram norsk landbruk til folk som ikke har så god kjennskap til landbruket. Det er godt oppmøte på Åpen Gård-arrangementene.

Verveutvalget

Verveutvalget har bestått av leder Trond Hodne, Hegra, Tove Hatling Jystad, Stod, Øyvind Skarstad, Namsskogan og Røyrvik og Vidar Meldal, Egge og Kvam. Verveutvalget har hatt to telefonmøter i løpet av året. Det ble sendt sommerhilsen til lokallagene med oppfordring til å ha fokus på verving. Verveutvalget ringte rundt til bruksmedlemmer med utbetalte medlemskap. Dette ga god erfaring og mange sa ja til å fortsette som medlemmer. Verveutvalget holdt innlegg på regionmøtene i desember.

Inn på tunet-utvalget

Inn på tunet- utvalget har bestått av Inger Hovde (leder), Stod, Eva Hojem, Frosta, Leif Kvitvang, Sparbu, Hege Ericson, Verran, Karin Heia Østborg, Grong. Nord-Trøndelag Bondelag har sammen med Inn på tunet Trøndelag og Fylkesmannen, arrangert Inn på tunet-konferanse i 2013.

Ungdomsutvalget

I 2013 ble det opprettet et ungdomsutvalg. Ungdomsutvalget består av Borgny Kjølstad Grande (leder), Erik Melting og Odd Magne Storflor.

Trøndersk kornutvalg

Trøndersk Kornutvalg arrangerte kornmøter på Overhalla 4. desember og Stiklestad, Verdal, 5. desember. Einar Strand, som jobber både i Bioforsk og er fagkoordinator for korn i Norsk landbruksrådgiving (NLR), innledet om hvordan kornproduksjonen kan økes. Det var også innledere fra Norsk Landbruksrådgiving og Norske Felleskjøp. Trøndersk mester i havredyrking ble kåret under kornmøtene og vinneren ble FK Agri. Møteledere var Borgny Kjølstad Grande og Johan Kristian Daling, sistnevnte er medlem av Trøndersk kornutvalg.

Grøntutvalget

Grøntutvalget har i 2013 bestått av Arnhild Lie Aarøe, Levanger, Ole Martin Veske, Levanger, John Ferstad fra Inderøy. Trond Hodne har deltatt som styrets representant. Grøntutvalget i Nord-Trøndelag Bondelag har hatt et møte i 2013, og behandlet da innspill til jordbruksforhandlingene.

Landbrukshelg - Ungebønderkurs

Landbrukshelga ble arrangert 26. og 27. januar på Tingvold Park Hotel. Årets kurs var Robust og lønnsom melkeproduksjon, Lønnsom svineproduksjon, Eierskifte, Birøkt, Unge bønder kurs og Inn på tunet som næring. Det var totalt 60 deltakere på Landbrukshelga.

Kompetanseløft Trøndersk Landbruk

Det treårige prosjektet Kompetanseløft Trøndersk Landbruk ble startet opp i 2013. Fylkesmannen, fylkeskommunen og Bondelaga i Nord- og Sør- Trøndelag har sammen initiert satsinga Kompetanseløft Trøndersk landbruk. Prosjektleder er Anne Grete Rostad, hun gikk ut i svangerskapspermisjon på slutten av året. Borgny Kjølstad Grande gikk inn som vikarierende prosjektleder.

Prosjektet jobber med disse fire områdene:

- 1) Videreutvikling av gode møteplasser for både bønder, og veilederapparat.
- 2) Videreutvikling av videregående skoler på naturbrukslinjene, og voksenopplæringa.
- 3) Arbeid opp mot veiledningsapparatet for grunnskole og videregående med tanke på økt søknad til grønn utdanning.
- 4) Videreutvikling av landbrukets veilednings- og rådgivningstjeneste for å spisse disse etter bondens behov.

Prosjektet sto bak en stor Kompetansekonferanse på Stjørdal 22. oktober. Konferansen samla over 100 deltagere fra trøndersk landbruk for å bli inspirert og utfordret med tanke på økt samarbeid, fokus på kompetanseheving i egen organisasjon og håndtering av rekrutteringsutfordringene som kommer.

Det har blitt arrangert flere Kompetanse kafèer i begge fylkene og prosjektet har deltatt på utdanningsmesse.

Det har blitt laget et tipshefte: Hvordan jobbe lokalt for å motivere til økt matproduksjon? Tipsheftet er laget for å hjelpe faglag, produsentlag og landbrukskontorene litt på vei i det videre arbeidet.

Jordbruksforhandlingene 2013

Jordbruksoppgjøret er en av våre viktigste saker i løpet av året. Og i 2013 ble jordbruksoppgjøret en opptur, særlig for oss som i mange år har jobbet for å tette noe av gapet til andre yrkesgrupper. Vi gikk til avtale og oppgjøret ga i snitt 12.000 til tetting av gap. En viktig forutsetning var prosenttoll. Da værende Regjering lovet at det var starten på en opptrapping.

Stortingsvalg 2013

I Bondelaget var valget en av de viktigste sakene i 2013. Bondelaget er partipolitisk uavhengig, men som næringsorganisasjon for norske bønder og bygder, er vi opptatt av hvilken politikk som føres. Derfor jobbet vi mye for å få fram forskjellene i landbrukspolitikken mellom de to regjeringsalternativene.

Vi sa tidlig at dette kom til å bli et skjebnevalg for nordtrøndersk landbruk. Valget ville stå mellom å beholde den norske modellen eller gå over til en mer markedsliberalistisk modell.

Allerede på årsmøtet vårt i mars tjuvstartet vi valgkampen med den første landbrukspolitiske debatten.

Vi inviterte politikerne med på gårdsbesøk og vi intervjuet alle toppkandidatene på våre hjemmesider. Fylkesstyremedlemmene skrev en rekke kronikker i løpet av valgkampen og var lett å få plass i lokal media. Kontakten med de ulike politikerne ble pleiet med en rekke møter.

Sør- og Nord-Trøndelag Bondelag inviterte Ola Borten Moe, olje- og energiminister og Svein Flåtten, landbrukspolitisk talsmann i Høyre, til et åpent debattmøte på Stiklestad, med tittelen Slaget om matproduksjonen. Rundt 250 personer kom.

Samstyret for Bondelagene i Steinkjer samarbeidet med Bondens Marked om et arrangement på Steinkjer torg lørdag 6.april. Det ble skarp kniving i politisk kokkekamp mellom rødt og blått lag. Rundt 1000 personer var innom torget i løpet av dagen og fikk med seg kokkekampen, kjøpte lokalmat og koste seg i vårsola.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, statsråd ved statsministerens kontor - og sentral i vårens jordbruksforhandlinger stakk også innom torget, der han hadde et møte med fylkesleder Asbjørn Helland.

Valgresultatet førte til regjeringsskifte og en landbruks- og matminister fra Fremskrittspartiet.

Her er utkast til filmmanus:

Årsmelding på film

- Landbruket er Nord-Trøndelags aller viktigste næring. Under 3 prosent av befolkninga bor i Nord-Trøndelag, men vi produserer hele 11 prosent av den maten nordmenn spiser.

Vi vil produsere trygg og god mat på norske ressurser! Vi skal gjøre vårt, men det er også viktig at politikerne investerer i matproduksjon og beredskap!

- Jeg heter Asbjørn Helland, og er leder i Nord-Trøndelag Bondelag. Vi har over 5.000 medlemmer og 40 lokallag.

I Bondelaget var valget en av de viktigste sakene i 2013. Bondelaget er partipolitisk uavhengig, men som næringsorganisasjon for norske bønder og bygder, er vi opptatt av hvilken politikk som føres.

På årsmøtet vårt i mars tjuvstartet vi valgkampen med den første landbrukspolitiske debatten.

- innklipp med statements fra noen av politikerne i debatten (video)

På årsmøtet startet vi også bondevenn-aksjonen. Politikerne ble utnevnt til bondevenner, og seinere i valgkampen utnevnte våre lokallag bondevenner i sine kommuner.

- innklipp med bilder av bondevenner, både politikerne og lokale

Vi inviterte politikerne med på gårdsbesøk, arrangerte debatter, en uhøytidelig kokkekamp og vi intervjuet alle toppkandidatene på våre hjemmesider.

- bilder fra Stjørdal, og kokkekampen på bondens marked
- kort filmklipp med Elin Agdestein-intervjuet

Valgresultatet førte til regjeringsskifte og – noe jeg tror ingen kunne forutse – en landbruks- og matminister fra Fremskrittspartiet. (MER?)

- bilde av Sylvi og Asbjørn på Mære

Jordbruksoppgjøret er en av våre viktigste saker i løpet av året. Og i fjor ble jordbruksoppgjøret en opptur for oss som i mange år har jobbet for å tette noe av gapet til andre yrkesgrupper.

En stor delegasjon fra Nord-Trøndelag dro til årsmøtet i Norges Bondelag i Loen, der valget og jordbruksoppgjøret var tema.

- bilde av utsendingene

Et svært populært arrangement, er Åpen gård. Her kan familier komme og bli kjent med både dyr og livet på gården. I fjor hadde vi 7 åpne gårder i Nord-Trøndelag.

- bilder fra Åpen gård

Hvert år har vi en ledersamling for lederne i lokallaga og fylkesstyret. I fjor var ledersamlinga lagt til Rogaland, og vi ble bedre kjent med det store husdyrfylket og bøndene som driver der.

- bilder fra Rogalandsturen

I fjor høst fikk mange av oss virkelig føle på kroppen hva naturkreftene kan utrette. Stormene Ivar og Hilde førte til strømbrudd og problemer for mange bønder. Noen steder ble vannet borte. Tele- og mobilnettet var også nede.

Vi i Bondelaget bisto med å formidle ledige strømaggregat.

Dette viser hvor sårbare vi er, og at vi må tenke enda mer beredskap – både på egen gård og i samfunnet som helhet.

I Nord-Trøndelag Bondelag er vi så heldige å ha et styre, en administrasjon og ikke minst lokallag og medlemmer som står på for å oppnå best mulige vilkår for matproduksjon.

Vi står foran store oppgaver – vi skal få en blå-blå regjering til å forstå hvilke grep den må ta for å sikre at du og jeg også i framtida kan ha mat på bordet.

Da gjelder det å være mange – og å stå sammen.

Bli med på laget – du også!

**5/14 13/01098-3 Innhold/program årsmøte i Nord-Trøndelag
Bondelag 2014, første drøfting**

Vedtak

Styret diskuterte årsmøtet.

Med endagers årsmøte er det ikke tid til alle som ønske å holde innlegg på årsmøte. Inn på tunet får 5 minutter. Landkreditt og Matprat gis tillatelse til å stå på stand.

Inger legger fram årsmelding 2013. Marit legger fram regnskap og budsjett. Borgny legger fram strategi- og arbeidsplan. Trond har ansvaret for bolken om aksjoner.

Saksutredning

I denne saken legges det opp til at styret diskuterer innholdet i årsmøtet 2014.

Følgende er klart:

Det legges opp til en-dagers årsmøte på Stiklestad Nasjonale Kultursenter. – Lokalet ok
Fra Norges Bondelag kommer Arne Magnus Åsen (ordfører).

Det er sendt forhåndsvarsel til lokallagene, årsmøteutsendinger, ordfører/møteleder, Trine Hasvang Vaag (styret NB), Hege Ericson (Inn på tunet utvalget), Eilif Due (rep.skapet).

Administrasjonen har forslag til ekstern foredragsholder, som kan se det politiske bildet og inspirere forsamlingen. Det er gjort en foreløpig avtale med Guri Størvold fra Zynk.

Følgende er ikke avklart:

Programmet er ikke diskutert. Her er evaluering av årsmøte 2013:

Evaluering:

- Betydelig ressurser går med til å få folk til å melde seg på/si fra om oppmøte og overnatting. Bruker E-post, SMS og telefon. Slik kan vi ikke ha det. Tiltak: Neste år sender vi ut innkalling til årsmøte på et tidligere tidspunkt, med tidligere first for tilbakemelding, ca 1 -1,5 mnd før årsmøte. Med i denne utsendingen er kun rammene for møtet. Programmet og årsmøtepapirene sendes ut til de som er påmeldt.
- Det bør avsettes mer tid til innleggene før generaldebatten. Positivt med 3 min taletid i debatten.
- Det bør avholdes forhåndskonferanse med møteleder (selv om han ikke mener det er nødvendig).
- Snåsa Hotell yter god service, er svært fleksible og er et godt egnet sted for pauser og samtaler om kvelden. Møtesalen er derimot lang og smal, det er vanskelig å se lysarkpresentasjonen pga mangel på lysskjerming og små muligheter for lys justering. Lyd må vi ta ansvar for selv.
- Mer slakk i programmet, flere pauser på dag to.
- Må avsettes minimum 1 time til valget. (trenger mer tid)
- Stemningen er god og det fungerer som lim i organisasjonen, men det blir færre tilstede ved to-dagers årsmøte.

- Bra med debatt, men dumt at ikke salen slapp til, ble kompensert med god debattleder.
- Positivt med to-dagers, viktig sosialt.
- Tam generaldebatt
- Ved to-dagers, så bør generaldebatten være på dag to. Folk ”løsner mer”.
- Snåsa er ok, men ta kontakt og hør om de kan gjøre noe med lysskjerming, sola står på vinduene.
- Valg av møteleder: styret kan komme med forslag til valgnemnda.
- Alle som ber om ordet må opp på talestolen, ikke snakke fra salen.
- Savnet et avslutningsinnlegg til inspirasjon for jobben videre.

Må avklares:

På en dagers årsmøte har vi ikke tid til så mye utenom de vanlige årsmøtesakene. Nord-Trøndelag Bondelag har fått henvendelse fra flere som ønsker å holde innlegg, dette er: Inn på tunet ved Hege Ericson/Leif A. Kvitvang. Tema: arbeidstrening, behov for nye praksisverter. Ønsker 10 minutter.

Landkreditt ved Jørgen Tømmerås. Ønsker 5 minutter.

Andrè Skjelstad kommer hvis han får holde innlegg.

Matprat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt ønsker også å komme. Se vedlegg.

Aksjoner blir en bolk i programmet, som må være lukket, derfor helt til slutt i programmet.

Forslag til program

0930-1000	Ankomst og kaffe
1000-1020	Velkommen til Årsmøte Sak 1: Godkjenning av innkalling og sakliste Sak 2: Valg av 2 representanter til, sammen med møteleder, å underskrive protokollen.
1020- 1050	Sak 3: Leders tale v/ fylkesleder Asbjørn Helland
1050-1115	Sak 4: Innlegg fra styret i NB v/ Arne Magnus Aasen
1115-1200	Sak 5: Spørsmål og debatt
1200-1245	Lunsj
1245-1315	Sak 5: Debatt fortsetter
1315-1345	Sak 6: Årsmelding 2013. Styrets forslag til vedtak: Årsmeldinga for 2013 godkjennes. Sak 7: Regnskap 2013. Styrets forslag til vedtak: Regnskapet for 2013 godkjennes Sak: 8: Strategi- og Arbeidsplan 2014. Styrets forslag til vedtak: Arbeidsplan for 2014 godkjennes. Sak: 9: Budsjett for 2014. Styrets forslag til vedtak: Budsjett for 2014 godkjennes.
1345-1400	Kaffepause
1400-1430	Ekstern foredragsholder
1430-1530	Sak 11: Valg

- a) Leder for 2014
- b) 2 styremedlemmer for 2 år
- c) Nestleder for 2014
- d) 3 varamedlemmer til styret i nummerorden for 1 år
- e) 5 utsendinger til årsmøte i Norges Bondelag for 2 år og 9 varautsendinger i nummerorden for 1 år.
- f) 2 representanter til valgmennd for Nord-Trøndelag Bondelag for 3 år, leder og nestleder for 2014.
- g) Møteleder for NTBI's årsmøte 2015.
- h) Fastsette godtgjørelse til fylkesstyret.

Utdeling av pris til beste lokallag.
Hilsninger til årsmøtet.

1530- 1600 Aksjoner. Lukket årsmøte.

1600 Avslutning

Vedlegg:

Presentasjon på Årsmøtet i Nord-Trøndelag Bondelag 6. mars

Vi viser til deres besøk hos oss i regi av Norges Bondelag 8. januar, der vår direktør Anne Mari Halsan la fram vårt ønske om å få presentere oss nærmere på årsmøtene i de ulike fylkeslagene.

MatPrat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt driver merkenøytrale aktiviteter finansiert av bonden gjennom omsetningsavgiften på egg, kylling, kalkun, svin, storfe og sau/lam.

Vi vil gjerne få fortelle mer om oss, og informere direkte til deres medlemmer om hvordan vi jobber, hvilke virkemidler vi bruker og hvilke resultater vi oppnår for de midlene vi mottar fra omsetningsavgiften. Etter fusjonen av de to største opplysningskontorene i landbruket for fire år siden, er vi nå også godt i gang med nye strategier for en opplysningsvirksomhet i endring.

Vi ønsker derfor å delta på deres årsmøte 6. mars; og håper det kan avsettes inntil 1 time i programmet til dette.

Vi vil da stille med to personer fra vår ledergruppe, og beregner også tid til dialog og spørsmål fra deres medlemmer.

Per post sender vi, som avtalt 8. januar, et komplett sett av vårt nye læreverk "Kokeboka mi", og vi innlemmer deres fylkeskontor i adresselisten for vårt blad "MatPrat Informerer", som går til bransje og handel.

Vi håper et besøk fra oss på Årsmøtet er av interesse, og ser fram til å høre fra dere så snart som mulig!

Med vennlig hilsen

MatPrat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt

Åse Kringlebotn
Kommunikasjonssjef

6/14 14/00073-4 Høring på forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt

Vedtak

Nord-Trøndelag Bondelag sender innspill til Norges Bondelag med utgangspunkt i saksframlegget og styrets behandling.

Saksutredning

Miljødirektoratet har sendt forslag til forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt. Gjeldende forskrift var foreslått endret i 2008, og det ble gitt en omfattende uttalelse fra Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund. Det ble imidlertid ikke gjort forskriftsendringer den gang.

Direktoratet skriver nå at de har tatt hensyn til noe av høringsinnspillene fra 2008. Det foreliggende forskriftsutkastet innebærer imidlertid en innstramming i muligheten for uttak av vilt som gjør skade, både i form av saksbehandlingsregler, beslutningsnivå i forvaltningen og krav til skadeforebyggende tiltak og søknad.

Endringene er blant annet:

- Visse skadeforebyggende tiltak krever tillatelse
- Alle uttak krever tillatelse fra viltmyndighetene. Den skadelidtes adgang til selv å beslutte uttak foreslås tatt ut.
- Det er ikke lenger absolutt vilkår at skaden allerede har skjedd.
- Myndighet til å beslutte uttak er for flere arter flyttet til andre forvaltningsorgan. Herunder foreslås bl.a. beslutningsmyndighet på flere rødlistede arter lagt til Fylkesmannen.

Vurdering

Et prinsipielt skille er at det nå foreslås at det må søkes om all skadefelling. Dette henger sammen med at all felling nå behandles etter Naturmangfoldloven. Det innebærer strengere krav til saksbehandling. Søknad skal være skriftlig, begrunnet, og det skal beskrives hvilke forebyggende tiltak som er iverksatt uten ønsket virkning. Søknaden behandles enten av kommune eller Fylkesmann (varierer med arter), og vedtakene er gjenstand for klagemulighet. Det betyr at det blir mer komplisert å få en tillatelse etter nytt regelverk.

Generelt kan en si at de endringene som er gjort ift hvor beslutningsmyndigheten skal ligge på ulike arter, i stor grad er flyttet oppover i systemet. Kommunene har myndighet for alle jaktbare arter i kommunen, unntatt gjess, siland, laksand, svartand, havelle og ærfugl. Og bydue og Knoppsvane.

Fylkesmannen har myndighet for:

- Alle jaktbare arter i de kommuner det ikke er jakt på arten.
- Grågås, kanadagås, kortnebbgås, siland, laksand, svartandkongeørn, hønsehauk, spurvhauk mfl.

Nord-Trøndelag Bondelag er ikke enig i de endringene som er foreslått mht beslutningsmyndighet. Det må være muligheter for å iverksette skadefelling av en rekke

arter på eget initiativ når disse gjør stor skade, tilsvarende eksisterende forskrift. Skadefelling skjer akutt, og det må være mulig å iverksette raskt uttak for disse artene.

Kommunene bør som før ha myndighet til å godkjenne felling av grågåås og kanadagås. De bør også ha myndighet til å godkjenne felling av kortnebbgås og hvitkinngås.

Det er også innført krav om at en må innhente grunneiers tillatelse, dvs at det er åpna for at felling kan skje på annen persons eiendom. Dette er positivt. **Det er grunn til å stille spørsmålstegn ved at det innføres krav om å varsle stedlig politimyndighet før uttak finner sted. Dette kan ikke være nødvendig etter en søknadsprosess som har endt i et positivt vedtak om uttak, og er heller ikke fornuftig bruk av politiresurser. Denne bestemmelsen bør ikke innføres.**

Høringsbrevet slår fast at uttak kun kan tillates av bestemte skadegjørende individ. Dette innebærer at det ikke kan gis tillatelse til uttak som bestandsregulerende tiltak. Når flokker av fugl driver næringssøk på avling vil det ikke være anledning til å beslutte uttak av noen som et virkemiddel for å skremme flokken. Direktoratet mener slike uttak ikke vil ha annen forebyggende effekt enn andre former for jaging eller skremming. Dette kan for eksempel gjelde en rekke arter gress. Nord-Trøndelag Bondelag er uenig i at uttak av enkelte individ i flokk ikke har skadeforebyggende effekt. Forsøk har vist at uttak vil forsterke skremmeeffekten for resten av flokken. Det må derfor være mulig å godkjenne uttak av enkeltindivider, selv om de opptrer i flokk, som for eksempel kortnebbgås.

7/14 13/00826-12 Innspill til valgmemnda i Norges Bondelag fra Nord-Trøndelag

Vedtak

Styret diskuterte saken.

Saksutredning

Styret tar her en første diskusjon i saken.

Valgmemnda i Norges Bondelag har startet sitt arbeid framfor årsmøtet 2014. Årsmøtet avholdes på Radisson Blu Lillehammer Hotel 4.-5. juni 2014. Valgmemnda har skrevet til alle som er på valg med spørsmål om de stiller seg til disposisjon for Norges Bondelag. Svarfrist er satt til 3. februar 2014 for de som er på valg.

Valgmemnda vil senere informere fylkeslagene og samvirkeorganisasjonene når endelig oversikt over hvem som stiller seg til disposisjon foreligger. Frist på tilbakemelding fra fylkeslagene er satt til 3. mars 2014.

Valgmemnda vil også understreke at den i tillegg til forslag på kandidater fra eget fylke og region, ønsker innspill på kandidater generelt. Alle innspill sendes valgmemndas leder.

Vedlagt følger oversikt over hvem som er i styret i Norges Bondelag og hvem som er på valg i 2014.

Oversikten viser hvilke valg som skal forberedes og hvem som er på valg. I tillegg vedlegges oversikt over valgmemndas medlemmer.

Johan Kristian Daling er vår representant i valgmemnda i Norges Bondelag. Han er på valg i 2014.

Styret i Norges Bondelag

Leder for 1 år	Nils T. Bjørke, Hordaland
1. nestleder for 1 år	Kristin Ianssen, Østfold
2. nestleder for 1 år	Brita Skallerud, Akershus

3 styremedlemmer for 2 år

Synne Vahl Rogn, Telemark
Gustav Grøholt, Hedmark (Norske Felleskjøp)
Bjørn Gimming, Østfold

Følgende ble valgt i 2013 og er ikke på valg i 2014

Einar Frogner, Hedmark

Trine Hasvang Vaag, Nord-Trøndelag
Nina Kolltveit Sæter, Møre og Romsdal (Tine BA)
Teig Madsen, Troms (Nortura)

Varamedlemmer i nummerorden for 1 år

1. Arnstein Røyneberg, Rogaland
2. Ragnhild Engan, Nordland
3. Birte Usland, Vest-Agder

Ordfører og varaordfører for 1 år:

- a) Ordfører: Arne Magnus Aasen, Møre og Romsdal
b) Varaordfører: Inger Johanne Kjørstad, Oppland
c) 2 varamedlemmer i nummerorden: 1. Birte Usland, Vest-Agder
2. Per Hilleren, Sogn og Fjordane

Leder og nestleder samt medlemmer m/varamedlemmer i valgnevnda

Leder for 1 år: Kåre Holand, Nordland
Nestleder for 1 år: Kari Borghild Engene Løstegaard, Buskerud

Medlemmer på valg i 2014, for 2 år (etter forslag fra fylkeslagene og samvirkeorganisasjoner):

Kari Borghild Engene Løstegård, Buskerud, Hedmark, Oppland *Vara: Ole Hans Unelsrød*
Jon O. Nummedal, Sogn og Fjordane, Rogaland, Hordaland *Vara: Marit Flatjord*
Johan Kristian Daling, Nord-Trøndelag, Møre og Romsdal,
Sør-Trøndelag *Vara: Borgny Kjølstad Grande*

Valgnevnda består for øvrig av (på valg i 2015)

Grete-Liv Olaussen, Nordland, Troms, Finnmark *Vara: Ola Tangen*
Erik Fløystad, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder *Vara: Åse Ingebjørg Flateland*
Elisabeth I. Hokstad, Østfold, Akershus, Vestfold *Vara: Hans Edvard Torp*
Anders Johansen, Nordland, Tine *Vara: Helga Thorvik Ulven,*
Oppland, Tine